

Schoolondersteuningsprofiel 2018-2019

Metameer

Volgnummer	135	
Datum behandeling DO	17 april 2018 / 29 mei 2018	
Datum RvT	n.v.t.	
Datum vaststelling bestuur	17 april 2018 / 29 mei 2018	
Datum naar MR	25 april 2018 / 14 juni 2018 ter advisering art. 26r	
Communicatie naar ouders/leerlingen	site	Door: Veronique
Communicatie naar personeel	SharePoint	Door: Joke
Datum ingang	1 augustus 2018	

metameer

1. Vooraf

Sommige leerlingen hebben tijdens hun schoolloopbaan ondersteuning nodig om hun mogelijkheden en capaciteiten zo goed mogelijk te benutten. Het schoolondersteuningsprofiel beschrijft hoe die ondersteuning er uit ziet. Wat heeft Metameer te bieden en hoe brengen we dat in de praktijk?

In het gehele begeleidingsproces is de 'driehoek: school-ouder-leerling' heel belangrijk. De mentor en soms de docent is voortdurend in gesprek met de leerling en de ouder om de vraag te beantwoorden wat de leerling nodig heeft om zich goed te ontwikkelen. In deze driehoek is de leerling uitdrukkelijk aan zet: het gaat om haar of zijn ontwikkeling.

Leeswijzer:

In dit profiel wordt eerst beschreven wat onze visie is en hoe die verbonden is met het onderwijs waarvoor wij staan. Vervolgens beschrijft het profiel de fase die vooraf gaat aan plaatsing. Daarna komt de ondersteuning zelf in beeld: wie spelen welke rol in de begeleiding van de leerlingen? Hoe wordt er gerapporteerd? Wat is de basisondersteuning en wat gebeurt er als er meer ondersteuning nodig is. Bijvoorbeeld in de vorm van trainingen of de inzet van expertise. Als de mogelijkheden van de school niet toereikend zijn, komen ketenpartners in beeld. Deze worden in het kort apart beschreven.

2. Visie op ondersteuning

Ondersteuning is een geheel van activiteiten met als doel de leerling te helpen de school met optimaal profijt te doorlopen, waarbij een balans gezocht wordt tussen overdracht van kennis, vaardigheden en attitudes enerzijds en de behoeften en mogelijkheden van de leerlingen anderzijds. Hierbij staat de persoonlijke ontwikkeling van leerlingen centraal.

De school probeert de ondersteuning zoveel mogelijk in het primaire proces te realiseren. Dat betekent dat ondersteunende activiteiten in eerste instantie door docenten en andere medewerkers in het onderwijs zelf worden uitgevoerd. We kijken steeds wat een leerling nodig heeft. Het kan om die reden soms beter zijn dat een deel van de ondersteuning door experts in een aparte setting plaatsvindt.

De visie op ondersteuning wil Metameer nadrukkelijk verbinden met de visie op onderwijs. In het onderwijs zien we de ontwikkeling dat de leer- en ontwikkelprocessen steeds persoonlijker worden. In het onderwijs zal daarom steeds meer maatwerk worden toegepast, want leerlingen kennen verschillende ontwikkelingspaden. In snelheid, leeraanpak, motivatie en doelen die ze nastreven. Daarbij hoort dus ook een ondersteuning die persoonlijk is ingericht en die zoveel mogelijk geïntegreerd is in het onderwijs.

We stellen onszelf, de leerling en de ouder steeds de vraag wat de bedoeling is van de ondersteuning. En of speciale begeleiding aangepast of wordt 'beëindigd'. En: de school is geen wonderdokter. Het is geen kwestie van: 'leerling vraagt en de school biedt alles'. Soms houden ook onze mogelijkheden op en zullen we altijd in overleg met de leerling en de ouder een passende oplossing zoeken.

Leidend in alle begeleidingsactiviteiten is de vraag of we in het onderwijs de mogelijkheid hebben om de leerling verder te helpen. Want daar zijn we goed in. Als het om problematiek gaat die buiten het onderwijs ligt, zijn we wel in staat om de leerling en ouder naar de juiste experts te leiden, maar we zijn er niet om die problemen op te lossen.

3. Aanmelding, niet altijd plaatsing

De intentie van Metameer is om leerlingen, die zich aanmelden, binnen school een plek te geven. Een leerling kan niet altijd geplaatst worden. Er zijn twee redenen om dat niet te doen:

1. De leerweg die de leerling is geadviseerd, gaat de mogelijkheden die de school heeft te boven
2. De school kan niet voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

De ervaring leert dat ouders die ervan uitgaan dat hun kind ondersteuning nodig heeft, al met de school in gesprek zijn, voordat hun kind wordt aangemeld. In die gesprekken gaat het over de mogelijkheden die kunnen worden geboden.

De scholen in Nijmegen en omgeving zijn lid van het 'Samenwerkingsverband Nijmegen en omgeving' (SWV). Het SWV zorgt ervoor dat elke leerling een onderwijsplek op een school krijgt. De scholen afzonderlijk hebben zorgplicht als een leerling die ondersteuning nodig heeft, officieel is aangemeld.

4. Zicht op de leerling

De mentor is de spil in de begeleiding. Hij zorgt ervoor dat er – samen met de leerlingen – een goede onderlinge sfeer in de mentorgroep heerst en heeft oog voor het functioneren van elke leerling. Vooral bij leerproblemen en sociaal-emotionele problemen speelt de mentor een belangrijke rol.

De leraren en onderwijsondersteuners scheppen een pedagogisch klimaat waarin leerlingen optimaal kunnen leren. Ook op didactisch gebied draagt de leraar zorg voor het feit dat leerlingen effectief bereikt worden en op een passende manier aangesproken worden om zich de leerstof eigen te maken.

Al voordat een leerling op school komt, beschikken we over informatie over de betreffende leerling. Vanuit de basisschool vindt namelijk een goede overdracht plaats van gegevens die nodig zijn om de leerling vanaf het begin van zijn schoolloopbaan in het voortgezet onderwijs goed te begeleiden. Ook gedurende de tijd dat een leerling op Metameer zit, kijken we steeds hoe zijn of haar ontwikkeling verloopt.

- Een aantal malen per jaar wordt per klas een leerlingvolgsysteem ingevuld, waarin door vakdocenten wordt geantwoord op 3 vragen: wat zie je? Wat wil je veranderen? En: hoe ga je het aanpakken? De opbrengsten daarvan worden door de mentor met de docenten in een bespreking doorgenomen.
- De mentor bespreekt frequent de leerlingen met de leerling- of jaarlaagcoördinator en/of een persoon op de locatie die daarvoor is aangewezen. De mentor heeft regelmatig een gesprek met elk van zijn leerlingen.
- De mentor verzamelt uit het leervolgsysteem en de gesprekken met de coördinator informatie voor mogelijke vervolgacties. Deze acties worden besproken met de leerling en de ouders.
- De mentor is contactpersoon voor de ouders en hij heeft een aantal malen per jaar een gesprek met hen. Hierbij is de leerling actief aanwezig. Hij heeft een grote inbreng in het gesprek. Het gaat immers om zijn leerontwikkeling.

Begeleidingslessen

De mentor verzorgt begeleidingslessen waarin hij aandacht besteedt aan de sociaal-emotionele ontwikkeling en studievaardigheden van de leerlingen. Wanneer een leerling doorstroomt naar een andere onderwijsvorm vindt een warme overdracht plaats tussen de betrokken mentoren en/of coördinator. Indien noodzakelijk kan het ondersteuningsteam hier ook een rol spelen.

Het leerlingdossier

- De mentor is verantwoordelijk voor de verslaglegging in het leerlingdossier:
  - Alle stappen in de ontwikkeling worden bijgehouden en beschreven in het leerlingdossier.
  - De leerling wordt systematisch gevolgd in het leerlingvolgsysteem en o.a. door middel van Cito-toetsen voor Nederlands, rekenen/wiskunde en Engels.
  - In de brugklas worden leerlingen als daartoe aanleiding is, gescreend op dyslexie.
  - De werkhouding, welbevinden en motivatie worden in de brugklas gevolgd via de afname van de School Attitude Questionnaire Internet (SAQI).
  - De resultaten worden met de leerling en ouders besproken. Een verslag daarvan komt ook in het dossier, zodat de ontwikkeling van de leerling zichtbaar blijft en in een volgende fase nagegaan kan worden of er progressie is.

5. Basisonderdersteuning

Hieronder een overzicht van verschillende basisondersteuningsmogelijkheden:

- In eerste instantie wordt gekeken naar de mogelijkheden tijdens de onderwijsactiviteiten zelf. Dan kan er bijvoorbeeld verlengde instructie geboden worden, geleerd worden hoe te plannen of leerstof aangeboden worden passend bij de ontwikkeling van de leerling.
- Begeleiding bij de studievaardigheden: de mentor en de vakdocenten bekijken welke werkwijze het beste kan worden gevolgd. Hierbij kan ook een ondersteuningsdocent worden ingezet.
- Dyslexie/ dyscalculie:

We bieden de leerling met een dyslexie- of dyscalculieverklaring de ondersteuning die nodig is om het onderwijs goed te kunnen volgen en met succes afgesloten kan worden. Hierover worden afspraken gemaakt met de leerling en ouders. Cognitieve ondersteuning:

De leerling krijgt tijd, gerichte aandacht en gespecialiseerde begeleiding om zich leerstrategieën en vaardigheden die nodig zijn bij één of meerdere vakken, eigen te maken en eventueel ontstane leerachterstanden in te lopen of weg te werken.

- Leerlingen met een lwoo-aanwijzing:

In het vmbo op de locatie Stevensbeekseweg kan een leerling met een lwoo-aanwijzing worden geplaatst in een (kleine) plusklas met intensieve begeleiding of in een reguliere vmbo-klas. Op de locatie jenaplan worden leerlingen met een lwoo-aanwijzing in heterogene groepen geplaatst. In of buiten deze groepen worden deze lwoo-leerlingen intensief ondersteund. Voor elke lwoo-leerling wordt in beeld gebracht welke activiteiten noodzakelijk zijn om de leerling adequaat te ondersteunen.

De school ontvangt bij een lwoo-aanwijzing extra-middelen. Deze kunnen o.a. ingezet worden om kleinere groepen te vormen of extra-expertise te kunnen inzetten. Altijd na de vraag beantwoord te hebben wat een leerling nodig heeft om optimaal te kunnen presteren. De middelen zijn niet 'een-op-een' verbonden aan de leerling.

6. Als een leerling meer ondersteuning nodig heeft

Voordat een leerling op school komt:

We noemden al de oriënterende gesprekken die de orthopedagoog of de ondersteuningscoördinator voert met ouders en kinderen met extra ondersteuningsbehoefte vooraf aan aanmeldingsprocedure. Bij de aanname wordt opnieuw gekeken of er naar aanleiding van het onderwijskundig rapport van de basisschool een aanpak nodig is om de leerling te ondersteunen. Wanneer door ouders én de school van herkomst extra ondersteuning nodig wordt geacht, nemen we contact op met ouders en/of basisschool. Op dat moment kan een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) worden opgesteld. Dit gebeurt samen met de ouders en de leerling. En kunnen bij het samenwerkingsverband middelen worden aangevraagd om de extra-ondersteuning uit te kunnen voeren.

Als de leerling al op school zit

Als uit leerlingbesprekingen of uit de opbrengsten van het leerlingvolgsysteem blijkt dat de leerling meer ondersteuning nodig heeft, bekijken de mentor, de teamleider / leerlingcoördinator en de ondersteuningsdocent welke ondersteuning voor deze leerling nodig is en of de school deze ondersteuning kan bieden. Als wordt vastgesteld welke ondersteuning mogelijk is, organiseert de mentor de ondersteuning met de experts en bespreekt met leerling en ouders vooraf de aanpak en gedurende het proces de resultaten van de specifieke benadering. Het kan ook voorkomen dat we externe ondersteuning adviseren, waarbij aangegeven wordt of de school hierin een rol vervult. Ook dan wordt een ontwikkelingsperspectiefplan opgesteld en kunnen extra-middelen worden aangevraagd bij het samenwerkingsverband.

De aanpak en evaluatie van de ondersteuning worden door de mentor vastgelegd in het logboek van SomToday (het digitale registratiesysteem van resultaten en ontwikkelingen van de leerling).

7. Trainingen

Soms kan het beter zijn dat de ondersteuning in aparte trainingen plaatsvindt; meestal samen met andere leerlingen. Er zijn op school diverse trainingen voorhanden: bewust omgaan met faalangst (bof), een sociale vaardigheidstraining, een weerbaarheidstraining ('Rots en Water') en een training gericht op faalangst rondom examens.

8. Experts

We kunnen als school bij de ondersteuning experts inzetten.

- De ondersteuningsdocent adviseert en/of coacht de mentor bij leer- en gedragsproblemen van leerlingen. Hij ondersteunt de mentor bij het opstellen en invoeren van de ondersteuningsehoefte-matrix (de OBM) en het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Hij bewaakt de uitvoering hiervan.
- De cognitieve ondersteuners die binnen en buiten klasverband ondersteuning bieden. Of docenten die remediale hulp bieden op het gebied van een bepaald schoolvak.
- De trainers voor sociale vaardigheid, bewust omgaan met faalangst, examenvreesreductie, en weerbaarheid, die ingezet worden bij de trainingen die al genoemd zijn.
- De orthopedagoog begeleidt en adviseert de ondersteuningscoördinator/docent en in voorkomende gevallen mentoren en docenten.
- De ondersteuningscoördinator coördineert de ondersteuning voor de gehele locatie, Eén van de ondersteuningscoördinatoren is voorzitter van het Zorg- en Advies Team (ZAT).
- Gedragsexperts: docenten die opgeleid zijn in de aanpak van leerlingen met gedragsproblemen die zich in de lessen uiten.
- Begeleiders passend onderwijs: vanuit het samenwerkingsverband zijn op school experts werkzaam die vanuit hun specialiteit leerlingen kunnen ondersteunen. Het kan hier ook gaan om gedragsproblemen, leerlingen die een lichamelijke beperking hebben of langere tijd ziek zijn of een taalontwikkelingsstoornis hebben.

9. Protocollen

In de begeleiding van leerlingen volgt de school in sommige situaties een aantal afgesproken protocollen. Hieronder vindt u daarvan een opsomming:

1. Protocol schoolverzuim en verlofregeling
2. Protocol faciliteiten speciale problematiek (zoals dyslexie)
3. Vijfstappenprotocol 'Veilig thuis'
4. Draaiboek bij overlijden en rouwverwerking
5. Sociaal Veiligheidsplan (inclusief het protocol tegen pesten)
6. Protocol medische handelingen

Genoemde protocollen zijn op school aanwezig.

10. Samenwerking met ketenpartners

De problematiek van leerlingen overstijgt soms de school. Omdat er bijvoorbeeld problemen in het gezin zijn of omdat mogelijke oplossingen buiten school gezocht moeten worden. Het ondersteuningsteam heeft daarom contact met de gemeentes waar leerlingen wonen, het Centrum voor Jeugd en Gezin, de GGD, de GGZ en de schoolarts/schoolverpleegkundige. Een aantal malen in het schooljaar bespreken leden van het ondersteuningsteam leerlingen waarbij dat noodzakelijk is met deze ketenpartners. Altijd na toestemming van de ouders. Uit deze bespreking kunnen acties volgen waarbij (een van) de ketenpartners een rol krijgt in de begeleiding van het kind.